

B.Ed. (Sem.-2) (Old) Examination

PE 3

Learning and Teaching

March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના : (૧) જમણી બાજુના અંક જે તે પ્રશ્નનો ગુણ દર્શાવે છે.
 (૨) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
 (૩) વિકલ્પો આંતરિક છે.

- ૧ (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બેના જવાબો આપો : ૮
- (૧) ઇન્દ્રિયોના આધારે અધ્યાપનની રીતો જણાવો.
 (૨) બ્લૂમ ટેક્સોનોમી સૂચિત વર્તન ક્ષેત્રો જણાવી, હેતુઓનું વર્ગીકરણ સમજાવો.
 (૩) બહુ ઇન્દ્રિય અધ્યયનના ફાયદા જણાવો.
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એકનો જવાબ આપો : ૬
- (૧) વિદ્યાર્થીના ભાવાત્મક ક્ષેત્રનો વિકાસ શા માટે જરૂરી છે? તમારા વિષયના સંદર્ભે બે પ્રવૃત્તિઓ નોંધો.
 (૨) એડગર ડેલનો અનુભવ શંકુ દોરો, તમારા વિષયમાં પ્રત્યક્ષ અનુભવ આપી શકાય તેવા બે ઉદાહરણો લખો.
- ૨ (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બેના જવાબો આપો : ૮
- (૧) શિક્ષણની નવી સંકલ્પનાથી અધ્યાપન પર ઊભી થયેલી અસરો લખો.
 (૨) અધ્યાપનની જૂની સંકલ્પના જણાવો.
 (૩) અધ્યાપનના સૂત્રો જણાવી કોઈપણ બેની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એકનો જવાબ આપો : ૬
- (૧) અધ્યાપનના સિદ્ધાંતો જણાવી કોઈપણ ત્રણની ચર્ચા કરો.
 (૨) સારા અધ્યાપનના લક્ષણો જણાવો.
- ૩ (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બેના જવાબો આપો : ૮
- (૧) શિક્ષણ પ્રતિમાન એટલે શું? તેના આધારભૂત તત્ત્વો સમજાવો.
 (૨) સમસ્યા ઉકેલ અભિગમ એટલે શું? તેના ઘટકોની ચર્ચા કરો.
 (૩) અભિકમિત અધ્યયનના સિદ્ધાંતો સમજાવો.
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એકનો જવાબ આપો : ૬
- (૧) સંકલ્પના પ્રાપ્તિ પ્રતિમાન ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.

[P.T.O.]

2903E1908-2

- ૪ (અ) (૨) અભિક્રમિત અધ્યયન એટલે શું? અભિક્રમિત અધ્યયનના પ્રકારોની ચર્ચા કરો. ૮
- નીચેનામાંથી કોઈપણ બેના જવાબો આપો :
- (૧) ડિજિટલ ટેકનિક એટલે શું? “ડિજિટલ મિડિયા આપણને આધુનિક વિશ્વ તરફ લઈ જાય છે.” આ વિધાનની સમજૂતી આપો.
- (૨) આજના યુગમાં શૈક્ષણિક તકનિકીની આવશ્યકતા જણાવો.
- (૩) શૈક્ષણિક ઉપકરણ તરીકે ટેલિવિઝનના ઉપયોગની મર્યાદાઓ કઈ છે?
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એકનો જવાબ આપો : ૬
- (૧) શિક્ષણમાં “રેડિયો”ના અસરકારક ઉપયોગ માટે શિક્ષકે પૂર્વ તૈયારીના ભાગ રૂપે લેવાના સોપાનો જણાવો.
- (૨) વર્ગ વ્યવહાર એટલે શું? પ્રો. નેડ ફેલેન્ડર્સે સુચવેલા વર્ગ વ્યવહારના ઘટકો સમજાવો.

- ૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ સાતના ટૂંકમાં જવાબો આપો : ૧૪
- (૧) વર્ગવ્યવહારની બે મર્યાદાઓ લખો.
- (૨) શિક્ષકકેન્દ્રી અને વિદ્યાર્થીકેન્દ્રી અધ્યાપન પદ્ધતિઓના નામ જણાવો.
- (૩) મુદ્રિત શૈક્ષણિક સાધન તરીકે પાઠ્યપુસ્તકની શિક્ષણમાં ઉપયોગીતા જણાવો.
- (૪) પદ્ધતિ એટલે શું?
- (૫) સ્વાધ્યાય અભિગમના લાભાલાભ જણાવો.
- (૬) બહુ ઇન્દ્રિય પ્રેરક બે અધ્યાપન પદ્ધતિઓ જણાવો.
- (૭) શૈક્ષણિક તકનિકીની વ્યાખ્યા આપી તેના સ્વરૂપોની યાદી બનાવો.
- (૮) કયન પદ્ધતિ થકી વિદ્યાર્થીના કયા વર્તનક્ષેત્રનો વિકાસ થાય છે?
- (૯) શિક્ષણના બે અભિગમો લખો.
- (૧૦) અનુભવ શંકુ સૂચિત નાટકમાં ભાગીદારી નો ઉપયોગ તમારા વિષયમાં કેવી રીતે કરશો.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) Figures to the right indicate Full Marks.
(2) All questions are compulsory.
(3) Options are internal.

- 1 (a) Answer the following questions (any two) : 8
- (1) State modes of learning based on senses.
- (2) Mention behavioural domains as suggested by Bloom and classify objectives for the domains.
- (3) State the merits of multisensory learning.
- (b) Answer the following question (any one) : 6
- (1) Why is development of affective domain important? Suggest two activities in your subject.
- (2) Draw Edger Dale cone of experience. How will you give direct experiences in

2903E1908-3

- your subject. Provide three examples.
- 2 (a) Answer the following questions (any two) : 8
- (1) Write down the effects of new concept of education created on teaching.
 - (2) Mention the old concept of teaching.
 - (3) State the maxims of teaching and discuss any two of them in detail.
- (b) Answer the following question (any one) : 6
- (1) Listing the principles of teaching, discuss any three of them.
 - (2) State the characteristics of good teaching.
- 3 (a) Answer the following questions (any two) : 8
- (1) What is models of teaching? Explain its elements.
 - (2) What is problem solving approach? Explain its Elements?
 - (3) Explain the principles of programmed learning.
- (b) Answer the following question (any one) : 6
- (1) Explain concept attainment model with illustration.
 - (2) What is programmed learning? Explain its types.
- 4 (a) Answer the following questions (any two) : 8
- (1) What do you understand by Digital Medium? Digital Medium directs as to Modern Digital World.” Explain it.
 - (2) Mention the importance of educational technology in current scenario.
 - (3) What are the limitations for using television as an educational tool?
- (b) Answer the following question (any one) : 6
- (1) What planning measure should be taken by a teacher in order to use “Radio” effectively for education?
 - (2) What is a meaning of class room interaction? Explain the components of classroom interaction as enlisted by Prof. Ned Flander.
- 5 (a) Answer the following questions (any seven) : 14
- (1) What are the limitations of classroom interaction?
 - (2) Mention the list of teacher oriented and child oriented methods of teaching learning.
 - (3) Mention the importance of Textbook as printed teaching aid in education.
 - (4) What is method?
 - (5) Mention the merits and limitations of assignment approach.
 - (6) Provide two teaching methods leading towards multisensory learning.
 - (7) Define educational technology and list its form.
 - (8) Which behavioural domain is developed with the use of lecture method?
 - (9) Write down two approaches of education.
 - (10) How will you use “Participation in Drama” in your subject as suggested by Edger Dale?
-

B.Ed. (Sem.-2) (Old) Examination
CP 1

Assessment of Learning

March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના : (૧) જમણી બાજુના અંક જે તે પ્રશ્નનો ગુણ દર્શાવે છે.
(૨) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(૩) વિકલ્પો આંતરિક છે.

- ૧ (અ) નીચેના ત્રણમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબો આપો : ૮
(૧) શૈક્ષણિક મૂલ્યાંકનની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરો.
(૨) માપનના પ્રકાર સમજાવો.
(૩) શૈક્ષણિક મૂલ્યાંકનના લક્ષણો જણાવો.
- (બ) નીચેના બે માંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો : ૬
(૧) શૈક્ષણિક મૂલ્યાંકનની પ્રક્રિયાના સોપાનો જણાવો.
(૨) માપન અને મૂલ્યાંકન વચ્ચેનો ભેદ સ્પષ્ટ કરો.
- ૨ (અ) નીચેના ત્રણમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબો આપો : ૮
(૧) નિદાન કસોટીનું મહત્ત્વ સમજાવો.
(૨) શિક્ષક રચિત કસોટીના લક્ષણો જણાવો.
(૩) પ્રમાણિત કસોટીના લક્ષણો જણાવો.
- (બ) નીચેના બે માંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો : ૬
(૧) પ્રમાણિત કસોટીના સોપાનો જણાવો.
(૨) પ્રશ્નોના પ્રકાર સમજાવો.
- ૩ (અ) નીચેના ત્રણમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબો આપો : ૮
(૧) પુસ્તક સાથેની પરીક્ષાના ફાયદા જણાવો.
(૨) ઓનલાઈન પરીક્ષાની મર્યાદાઓ જણાવો.
(૩) પરીક્ષાના પ્રકાર જણાવો.
- (બ) નીચેના બે માંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો : ૬
(૧) વર્તમાન પરીક્ષા પદ્ધતિની ખામીઓ દૂર કરવાના ઉપાયો જણાવો.
(૨) ખૂલ્લા પુસ્તક સાથેની પરીક્ષા એટલે શું? તેના હેતુઓ જણાવો.

[P.T.O.]

3003E1916-2

- ૪ (અ) નીચેના ત્રણમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબો આપો :
- (૧) નીચે આપેલા પ્રાપ્તિઓ પરથી મધ્યક અને પ્રમાણ વિચલન શોધો :
૬૫, ૫૬, ૬૩, ૪૫, ૧૩, ૩૧, ૨૩, ૩૯, ૩૩, ૭
- (૨) ૩૦ વિદ્યાર્થીઓના વર્ગમાં પાવનનો ક્રમાંક ૨ છે અને ૪૦ વિદ્યાર્થીઓના વર્ગમાં કલ્પેશનો ક્રમાંક ૩ છે તો તેમાંથી વધારે હોશિયાર કોણ? શા માટે?
- (૩) સહસંબંધના પ્રકારો જણાવો.
- (બ) નીચેના બે માંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો :
- (૧) આંકડાશાસ્ત્રનો અર્થ આપી તેનું મહત્ત્વ જણાવો.
- (૨) નીચેના આવૃત્તિ વિતરણ પરથી P_{60} ની ગણતરી કરો :
વર્ગ	0-10	10-20	20-30	30-40	40-50	50-60	60-70	70-80
આવૃત્તિ	3	6	10	13	9	4	3	2

- ૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ સાત પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબો આપો :

- (૧) માપન એટલે શું?
- (૨) વર્તમાન પરીક્ષા પદ્ધતિની ચાર મર્યાદાઓ જણાવો.
- (૩) NFER નું પુરું નામ આપો.
- (૪) યથાર્થતા એટલે શું?
- (૫) ભેદપરબ મૂલ્ય એટલે શું?
- (૬) કાચો બહુલક એટલે શું?
- (૭) પ્રસારમાનનું શ્રેષ્ઠ માપ કયું છે? શાથી?
- (૮) $P_{50} = \dots\dots\dots = \dots\dots\dots$
- (૯) પ્રમાણિત કસોટી એટલે શું?
- (૧૦) શિક્ષક રચિત કસોટીની ચાર મર્યાદા જણાવો.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) Figures to the right indicate Full Marks.
(2) All questions are compulsory.
(3) Options are internal.

- 1 (a) Answer the following questions (any two) :
- (1) Clarify the concept of educational evaluation.
- (2) State the type of measurement
- (3) State the characteristics of educational evaluation.
- (b) Answer the following question (any one) :
- (1) State the steps of educational evaluation.
- (2) Clarify the difference between measurement and evaluation.

8

6

3003E1916-3

- 2 (a) Answer the following questions (any two) : 8
(1) Explain the importance of diagnostic test.
(2) State the characteristics of teachermade test.
(3) State the characteristics of standardized test.
- (b) Answer the following question (any one) : 6
(1) State the steps of standardized test.
(2) Explain the types of questions.
- 3 (a) Answer the following questions (any two) : 8
(1) State the merits of open book examination.
(2) State the demerits of online examination.
(3) State the types of examination.
- (b) Answer the following question (any one) : 6
(1) State the remedies for the limitation of present examination.
(2) What is open book examination? State its aims.
- 4 (a) Answer the following questions (any two) : 8
(1) Find the mean and S. D. from following score :
65, 56, 63, 45, 13, 31, 23, 39, 33, 7
(2) Rank of Pavan is 2nd in the class of 30 students while rank of Kalpesh is 3rd in the class of 40 students find who is cleverer? Why.
(3) State the types of corelation.
- (b) Answer the following question (any one) : 6
(1) Give the meaning of statistics state its importance.
(2) Calculate P_{60} from the following frequency distribution :
Class	0-10	10-20	20-30	30-40	40-50	50-60	60-70	70-80
Frequency	3	6	10	13	9	4	3	2
- 5 (a) Answer the following questions (any seven) : 14
(1) What is measurement?
(2) State the four limitations of present examination.
(3) Give the full name of NFGER.
(4) What is validity?
(5) What is discrimination value?
(6) What is raw mode?
(7) Which is the best measur of variability? Why?
(8) $P_{50} = \dots\dots\dots = \dots\dots\dots$
(9) What is standardized test?
(10) State the four limitation of teachermade test.
-

B.Ed. (Sem.-2) (Old) Examination

CP-2

Language in Curriculum EPC-3 Critical Understanding of ICT

Time : 2-30 Hours]

April 2019

Total Marks – 30

Q-1 (अ) नीचे आपेला त्रश प्रश्नोमांथी कोरु पशु डे प्रश्नोना उतर आपु.

(8)

Answer any two questions from the following three questions.

1. भाषा अने समाज वय्येनी संबंघ समजवु.

Explain the relation between language and society.

2. सातत्य भंगनी सिद्धांत विगते समजवु.

Explain in detailed discontinuity theory.

3. भाषा विकासमां आंतरक्रियात्मकतानी सिद्धांत समजवु.

Explain interactionist theory in language development.

(ब) नीचे आपेला डे प्रश्नोमांथी कोरु पशु अेक प्रश्नो उतर आपु.

(6)

Answer any one question from the following two questions.

1. भारतना वर्गभंडोमां भाषानी विभिन्न स्थिति वर्णवु.

Describe the differential status of language in Indian classroom.

2. द्वितीय भाषा संप्राप्तिना तबक्काओ समजवु.

Explain the stages of the second language acquisition.

Q-2 (अ) नीचे आपेला त्रश प्रश्नोमांथी कोरु पशु डे प्रश्नोना उतर आपु.

(8)

Answer any two questions from the following three questions.

1. विषयवस्तुनुं विवरणात्मक स्वरुप उदाहरण सहित समजवु.

Explain with illustration the nature of expository text of content.

2. सुग्रथित तराडनो सिद्धांत समजवु.

Explain in detailed the schema theory.

3. वर्गभंडनी अंदर अने वर्गभंडनी बहारनी भाषा वय्येनी तफावत स्पष्ट करु.

Clarify the difference between language in the classroom and language outside the classroom.

[P.T.O...

(બ) નીચે આપેલા બે પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો.

(6)

Answer any one question from the following two questions.

1. અધ્યયનના સાધન તરીકે ચર્ચા પદ્ધતિની વિશેષતાઓ તથા મર્યાદાઓ જણાવો.

State the peculiarities and limitations of discussion method as a tool of learning.

2. વર્ગખંડ વાર્તાલાપ એટલે શું? વર્ગખંડ વાર્તાલાપનું સ્વરૂપ વિગતે સમજાવો.

What is classroom discourse? Explain in detailed the nature of classroom discourse.

Q-3

નીચેના સાત પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. (બધા ફરજિયાત)

(7)

Answer the following seven questions.

1. અભ્યાસક્રમમાં ભાષા એટલે શું?

What is language across the curriculum?

2. બહુભાષિતા એટલે શું?

What is multilingualism?

3. ભાષા સંપ્રાપ્તિ એટલે શું?

What is language acquisition?

4. લેખનના કોઈપણ બે લાભ જણાવો.

State any two advantages of writing.

5. વિષયવસ્તુના પ્રતિક્ષિત સ્વરૂપના કોઈપણ બે ઉદાહરણ જણાવો.

State any two examples of the reflective text of the content.

6. વાચન પછી નોંધ લખવાથી થતા કોઈપણ બે લાભ જણાવો.

State any two advantages of note-making after reading.

7. પ્રશ્નોત્તરી પદ્ધતિની કોઈ પણ બે મર્યાદા જણાવો.

State any two limitations of questioning method.

E 0008 - 3

B.Ed. SEM-2 (OLD)
EPC-3 Critical understanding of ICT

Marks :35

**Instructions : (1) All the questions are compulsory, options are internal
(2) Figure to the right indicates total marks of the question.**

પ્રશ્ન-૧ (અ) નીચેના ત્રણમાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. ૮

૧. ICT નો અર્થ આપી તેની ઉપયોગીતા જણાવો.
૨. સંગ્રાહક એટલે શું ? પ્રાથમિક અને દ્વિતીયક સ્ટોરેજ સમજાવો.
૩. હાર્ડવેર અને સોફ્ટવેર વચ્ચેનો તફાવત આપો.

(બ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ એકે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. ૬

૧. સામાજિક નેટવર્ક એટલે શું ? ફેસબુક અને વોટ્સએપના શૈક્ષણિક ઉપયોગો જણાવો.
૨. પ્રત્યાયન પ્રક્રિયાએટલે શું ? પ્રત્યાયન પ્રક્રિયા સમજાવો.

પ્રશ્ન-૨ (અ) નીચેના ત્રણમાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. ૮

૧. એજ્યુસેટનો અર્થ આપી તેની પ્રવૃત્તિઓ વર્ણવો.
૨. કોઈપણ એક ઈ-લર્નિંગરિસોર્સિસ (સ્રોત) વિશે માહિતી આપો
૩. એન.સી.ઈ.આર.ટીના ICTના ઉપયોગ માટેના સૂચનો જણાવો.

(બ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ એકે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. ૬

૧. ICT ની સમાજ પરની હકારાત્મક અને નકારાત્મક અસરો ઉદાહરણ સાથે ચર્ચો.
૨. આભાસી વર્ગખંડનો અર્થ આપી તેના ફાયદા અને મર્યાદા ચર્ચો.

પ્રશ્ન-૩ નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. ૭

૧. LAN નું પૂરું નામ આપો.
૨. કોમ્પ્યુટરના ભાગોના નામ જણાવો
૩. કોઈ પણ એક ઓપરેટિંગ સિસ્ટમનું નામ આપો.
૪. MOOC નું પૂરું નામ આપો.
૫. માધ્યમના પ્રકારોના નામ આપો
૬. સ્માર્ટ વર્ગખંડ એટલે શું ?
૭. આભાસી સ્ટોરેજ એટલે શું ?

P.T.O

E0008-A

B.Ed. SEM-2 (OLD)
EPC-3 Critical understanding of ICT

Marks :35

Instructions : (1) All the questions are compulsory, options are internal
(2) Figure to the right indicates total marks of the question.

- Q-1 (A) Answer any two of the following questions. (8)**
1. Give the meaning of ICT and state its usability.
 2. What is storage ? Explain primary and secondary storage.
 3. Differentiate Hardware and Software
- (B) Answer any one of the following question. (6)**
1. What is social media ? State the educational uses of Facebook and Whats App.
 2. What is communication process? Explain it.
- Q-2 (A) Answer any two of the following questions. (8)**
1. Give the meaning of Eduset and describe its functions.
 2. Give the information about any one e-learning resources.
 3. State the recommendation of NCERT for the uses of ICT.
- (B) Answer any one of the following question. (6)**
1. Discuss with illustration the positive and negative effect of ICT on society.
 2. Give the meaning of virtual classroom and discuss its merits and demerits.
- Q-3 Answer the Following Questions. (7)**
1. Give the meaning of LAN.
 2. State the parts of computer.
 3. Give the name of any one operating system.
 4. Give the full form of MOOC.
 5. Give the name of types of Media.
 6. What is smart class?
 7. What is virtual storage ?

B.Ed. (Sem.-2) (Old) Examination
CPS-1/2

BOM, Accounts, Hindi, Gujarati, SS
April 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 35

Q:1 (A) નીચે આપેલા પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.

[08]

1. નિદર્શન પદ્ધતિના ફાયદા જણાવો.
2. વાણીજ્ય વ્યવસ્થા અને સંચાલન વિષય માટેના સામાન્ય હેતુઓનાં લક્ષણો જણાવો.
3. શૈક્ષણિક સાધનોની યાદી જણાવી કમ્પ્યુટરનો શૈક્ષણિક ઉપયોગ જણાવો.

(B) નીચે આપેલા પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ એક પ્રશ્નોનો ઉત્તર આપો.

[06]

1. નીચેના મુદ્દાઓને ધ્યાનમાં રાખીને વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ મુજબ સિમ્યુલેસન પાઠ આયોજન તૈયાર કરો.
(I) શૈક્ષણિક મુદ્દા (II) શિક્ષકની પ્રવૃત્તિ (III) વિદ્યાર્થીની પ્રવૃત્તિ
2. તુલનાત્મક પદ્ધતિના ફાયદા-મર્યાદા જણાવો.

Q:2 (A) નીચે આપેલા પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.

[08]

1. વાણીજ્યના શિક્ષકની લાયકાત જણાવી તેની વ્યવસાયિક સજ્જતા વિશે ચર્ચા કરો.
2. વાણીજ્યના ધોરણ-૧૨ ના વર્તમાન પાઠ્યપુસ્તકની સમીક્ષા કરો.
3. બ્લ્યૂ પ્રિન્ટનો અર્થ જણાવી તેના માળખાની ચર્ચા કરો.

(B) નીચે આપેલા પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ એક પ્રશ્નોનો ઉત્તર આપો.

[06]

1. અનુબંધ એટલે શું? તેના પ્રકારોની ચર્ચા કરો.
2. પ્રશ્નપત્ર કેવું હોવું જોઈએ? આદર્શ પ્રશ્નપત્રના લક્ષણોની વિગતવાર ચર્ચા કરો.

Q:3 નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.

[07]

1. ક્ષેત્ર કાર્ય એટલે શું?
2. પ્રોજેક્ટપદ્ધતિના કોઈ બે ફાયદા જણાવો.
3. સિમ્યુલેસન પાઠનો સમય જણાવો.
4. વાણીજ્ય વિષયમાં ઉપયોગી કોઈ બે સંદર્ભ પુસ્તક જણાવો.
5. વાણીજ્ય મંડળની કોઈ બે પ્રવૃત્તિ જણાવો.
6. વાણીજ્યના અર્થશાસ્ત્ર વિષય સાથેના અનુબંધનું ઉદાહરણ આપો.
7. અપેક્ષિત વર્તન પરિવર્તન એટલે શું?

E0023-2

March-2019

B.Ed.,Sem-II (Old 2015-17)

CPS 1 OR 2 : PEDAGOGY OF BUSINESS ORGANIZATION AND MANAGEMENT

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 35

Q: 1 [A] Write ANY TWO answer from the following questions.

[08]

1. State advantages of Demonstration method.
2. State the characteristics of General Objectives of Business organization and management.
3. State the list of teaching aids and explain the educational usefulness of computer.

[B] Write ANY ONE answer from the following questions.

[06]

1. Prepare a simulesson based on Lecture method considering the following points.
(I) Teaching Points (II) Teacher's activity (III) Student's activity
2. State the advantages and limitations of comparative method.

Q: 2 [A] Write ANY TWO answers from the following questions.

[08]

1. State the qualification of BOM teacher and discuss about vocational competency of teacher.
2. Review the present text book of Std.12 BOM.
3. Give meaning of blue print and discuss its structure.

[B] Write ANY ONE answer from the following questions.

[06]

1. What is correlation? Discuss its types.
2. How should be the question paper? Explain in detail the characteristics of an ideal question paper.

Q: 3 Answer the following questions.

[07]

1. What is field work?
2. State any two advantages of project method.
3. State the time period of simulesson.
4. State any two reference book useful in BOM.
5. State any two activities of BOM club.
6. Give an example of correlation of BOM with economics.
7. What is expected behavioural changes?

B.Ed. (Sem.-II) (Old) Examination

CPS - 1 & 2

Hindi

Pegagogy of School Subject

April 2019

[Max. Marks : 35]

Time : 2-30 Hours]

सूचना : (१) निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर निर्धारित क्रम के अनुसार ही लिखें।
 (२) निम्नलिखित प्रश्न। १ (ब) और २ (ब) में से किन्हीं चार तथा ३ (ब) और ४ (ब) में से किन्हीं तीन प्रश्नों के उत्तर विकल्प चुनकर या एक-दो वाक्य में दीजिए।

- १ (अ) निम्नलिखित प्रश्नों में से किन्हीं दो प्रश्नों के उत्तर लिखिए : ८
- (१) हिन्दी भाषा का सांस्कृतिक महत्त्व समझाइए।
 (२) हिन्दी भाषा शिक्षण के कोई एक सामान्य उद्देश्य के विशिष्ट उद्देश्य लिखिए।
 (३) श्रवण कौशल्य के विकास की प्रवृत्तियाँ लिखिए।
- (ब) निम्नलिखित प्रश्नों में से किन्हीं एक प्रश्न का उत्तर लिखिए : ६
- (१) अशुद्ध लिखावट के कारण बताते हुए उनके दूर करने के उपाय स्पष्ट कीजिए।
 (२) हिन्दी भाषा शिक्षक में कौन कौन सी भाषा की योग्यताएँ अनिवार्य हैं?
- २ (अ) निम्नलिखित प्रश्नों में से किन्हीं दो प्रश्नों के उत्तर लिखिए : ८
- (१) हिन्दी भाषा कक्ष को सजाने के लिए आप क्या करेंगे ?
 (२) व्याकरण शिक्षा की पद्धतियाँ लिखकर किसी एक पद्धति को विस्तार से समझाइये।
 (३) आदर्श प्रश्नपत्र के लक्षण लिखिए।
- (ब) निम्नलिखित प्रश्नों में से किसी एक प्रश्न का उत्तर लिखिए : ६
- (१) पाठ्यपुस्तक के आंतरिक और बाह्य लक्षण लिखिए।
 (२) काव्य शिक्षा की विविध पद्धतियों की चर्चा कीजिए।
- ३ निम्नलिखित प्रश्नों का संक्षेप में उत्तर लिखिए : ७
- (१) प्रश्नपत्र की रचना में कितने प्रकार के प्रश्न होते हैं?
 (२) उच्चारण दोष के दो उपाय लिखिए।
 (३) हिन्दी भाषा के कोई दो अध्यायपन सूत्र लिखिए।
 (४) चित्र विस्तार यंत्र (O.H.P.) कौन से प्रकार का शैक्षिक साधन है?
 (५) रचना शिक्षा की कोई दो पद्धतियाँ लिखिए।
 (६) वाचन शिक्षा के प्रकार कौन कौन से हैं?
 (७) पाठ आयोजन के सोपान किसने दिये हैं?

E0023-34

March-2019

B.Ed.,Sem-II (Old Repeater)

CPS 1 OR 2 : Pedagogy of Elements of Accountancy

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 35

Q:1 (A) નીચે આપેલા પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.

[08]

1. પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિના ફાયદા જણાવો.
2. નામાનાં મૂળતત્ત્વોના સામાન્ય હેતુઓનાં લક્ષણો જણાવો.
3. સિમ્યુલેસનની મર્યાદાઓ જણાવો.

(B) નીચે આપેલા પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ એક પ્રશ્નોનો ઉત્તર આપો.

[06]

1. આગમન અને નિગમન પદ્ધતિના ફાયદા-મર્યાદા જણાવો.
2. નામું એટલે શું? નામની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી નામનાં ધ્યેયો સમજાવો.

Q:2 (A) નીચે આપેલા પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.

[08]

1. નામાનાં મૂળતત્ત્વના શિક્ષક પાસે રાખવામાં આવતા અપેક્ષિત કૌશલ્યો જણાવો.
2. નામાનાં ધોરણ-11 ના વર્તમાન પાઠ્યપુસ્તકની સમીક્ષા કરો.
3. નામાનાં મંડળની વિવિધ પ્રવૃત્તિઓ જણાવો.

(B) નીચે આપેલા પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ એક પ્રશ્નોનો ઉત્તર આપો.

[06]

1. આદર્શ પ્રશ્નપત્રના લક્ષણો સમજાવો.
2. અનુબંધનું મહત્વ જણાવી તેના પ્રકારોની ઉદાહરણસહિત ચર્ચા કરો.

Q:3 નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.

[07]

1. નામાનાં મૂળતત્ત્વોના વિશિષ્ટ હેતુના કોઈ બે લક્ષણો જણાવો.
2. પૃથ્થકરણ પદ્ધતિ ના કોઈ બે ફાયદા જણાવો.
3. સિમ્યુલેસન પાઠનું મહત્વ જણાવો.
4. અનુબંધ એટલે શું?
5. પાઠ્યપુસ્તકના લક્ષણો મુખ્ય કયા બે વિભાગમાં વહેંચાયેલા છે?
6. નામાનાં મૂળતત્ત્વોના શિક્ષકની શૈક્ષણિક લાયકાત જણાવો.
7. અપેક્ષિત વર્તન પરિવર્તન એટલે શું?

E0023-5

March-2019

B.Ed.,Sem-II (Old Repeater)

CPS 1 OR 2 : Pedagogy of Elements of Accountancy

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 35

Q: 1 [A] Write ANY TWO answer from the following questions. [08]

1. State advantages of project method.
2. State the characteristics of General Objectives of accountancy.
3. State the limitations of simulesson.

[B] Write ANY ONE answer from the following questions. [06]

1. Write advantages and disadvantages of Inductive-Deductive method.
2. What is accountancy? Clarify the concept of accountancy and explain the aims of accountancy.

Q: 2 [A] Write ANY TWO answers from the following questions. [08]

1. State the desire skills expected from an accountancy teacher.
2. Review the present accountancy text book of Std.11.
3. Mention different activities of accountancy club.

[B] Write ANY ONE answer from the following questions. [06]

1. Explain the characteristics of an ideal question paper.
2. State the importance of correlation and discuss its types with example.

Q: 3 Answer the following questions. [07]

1. State any two characteristics of specific objective of accountancy.
2. State any two advantages of Analysis method.
3. State the importance of simulesson.
4. What is correlation?
5. In which main two types the characteristics of a textbook is divided?
6. State the educational qualification of an accountancy teacher.
7. What is expected behavioural changes?

1. (A) નીચેનામાંથી કોઈપણ બેના જવાબ આપો. (08)
1. માતૃભાષાના શિક્ષકનું વ્યક્તિત્વ કેવું હોવું હોઈએ ? સ્પષ્ટ કરો.
 2. બ્લુમે સૂચવેલ સામાન્ય હેતુઓનું વર્ગીકરણ જણાવો.
 3. ધો-9 ના વિદ્યાર્થીઓના લેખનમાં જોડણીની ભૂલો તેમજ શબ્દભંડોળનો અભાવ જોવા મળે છે. આ સમસ્યાને દૂર કરવાના ચાર-ચાર ઉપાયો જણાવો.
- (B) નીચેનામાંથી કોઈપણ એકનો જવાબ આપો. (06)
1. માતૃભાષા શીખવતી વખતે બાળકમાં મૂલ્યોનું ઘડતર કેવી રીતે કરશો? તે ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.
 2. માતૃભાષાન કૌશલ્યો જણાવી જણાવી કોઈપણ બે કૌશલ્યોની ચર્ચા કરો.
2. (A) નીચેનામાંથી કોઈપણ બેના જવાબ આપો. (08)
1. ગદ્ય શિક્ષણને અસરકારક બનાવવા તમે કેવા પ્રકારના સૂચનો સૂચવશો ?
 2. ગદ્યની જેમ કાવ્ય શિક્ષણ ભણાવી શકાય નહીં -સમજાવો.
 3. માતૃભાષા શિક્ષણમાં દ્રશ્ય -શ્રાવ્ય સાધનોનું શું મહત્વ છે ?
- (B) નીચેનામાંથી કોઈપણ એકનો જવાબ આપો. (06)
1. કોઈ એક ગદ્યની કૃતિ લઈને તેની પાઠ આયોજન નોંધ- વિશિષ્ટ હેતુઓ, વિષયવસ્તુના મુદ્દા અને શિક્ષકની પ્રવૃત્તિને ધ્યાનમાં રાખીને લખો.
 2. બ્લ્યુપ્રિન્ટની સમજ આપી બ્લ્યુપ્રિન્ટ કોઠો તૈયાર કરો.
3. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. (07)
1. ગદ્ય શિક્ષણના સીપાનો લખો.
 2. માતૃભાષાના શિક્ષકના કોઈ પણ બે ગુણો જણાવો.
 3. એક વિદ્યાર્થી 'ળ' ના બદલે 'ર'બોલે છે, તો તેને 'ળ'બોલતો કરવા આપ તેને શું સલાહ આપશો ?
 4. સ્વાધ્યય પદ્ધતિ અને નીરીક્ષિત અભ્યાસ પદ્ધતિ વચ્ચે મુખ્ય ક્યા બે તફાવત જોવા મળે છે?
 5. નાટ્યીકરણ પદ્ધતિની ત્રણ મર્યાદાઓ જણાવો.
 6. સામાન્ય હેતુઓ એટલે શું ?
 7. લેખન કૌશલ્યોના કોઈ પણ બે આધારસ્તંભો જણાવો.

E0023-7
CPS – 1 & 2 Pedagogy of School Subject Social Science
B.Ed. Sem – II (Old)

સામાજિક વિજ્ઞાન

કુલ ગુણ - ૩૫

- પ્રશ્ન-૧ (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો. ૦૮
૧. નકશાની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી તેનું મહત્વ સમજાવો.
 ૨. સાંસ્કૃતિક વારસાના વિકાસના ધ્યેયની દૃઢમાં ચર્ચા કરો.
 ૩. સામાજિક વિજ્ઞાનના સામાન્ય હેતુઓ જણાવી કોઈપણ એક સામાન્ય હેતુના ચાર વિશિષ્ટ હેતુઓ જણાવો.
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો. ૦૬
૧. હેતુ કેન્દ્રી પાઠ આયોજન કરતી વખતે કઈ કઈ બાબતો ધ્યાનમાં રાખશો.
 ૨. કુદરતી પ્રદેશ પદ્ધતિ એટલે શું ? તેના ફાયદા અને ગેરફાયદા જણાવો.
- પ્રશ્ન-૨ (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો. ૦૮
૧. સામાજિક વિજ્ઞાન શિક્ષકના ગુણો અને લાયકાતની ચર્ચા કરો.
 ૨. સામાજિક વિજ્ઞાનના પ્રશ્નપત્રની રચના કરતી વખતે કઈ કઈ બાબતો ધ્યાનમાં રાખશો.
 ૩. સામાજિક વિજ્ઞાન મંડળનું મહત્વ સમજાવો.
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો. ૦૬
૧. સામાજિક વિજ્ઞાનના પાઠ્યપુસ્તકના મૂલ્યાંકનના માપદંડ જણાવો.
 ૨. સામાજિક વિજ્ઞાનનો ગણિત તથા વિજ્ઞાન સાથેનો અનુબંધ સ્પષ્ટ કરો.
- પ્રશ્ન-૩ નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. ૦૯
૧. શિક્ષક કેન્દ્રી કોઈપણ બે પદ્ધતિના નામ જણાવો.
 ૨. આધાર પદ્ધતિ એટલે શું ?
 ૩. પૃથ્વીના ગોળાના ઉપયોગ દ્વારા કઈ કઈ બાબતો શિખવી શકાય.
 ૪. માધ્યમિક શાળામાં સામાજિક વિજ્ઞાનના શિક્ષક થવા માટેની લાયકાત જણાવો.
 ૫. સામાજિક વિજ્ઞાન શિક્ષણમાં મૂલ્યાંકનના વિવિધ સાધનો જણાવો.
 ૬. સિમ્યુલેશનના લાભ જણાવો.
 ૭. સામાજિક વિજ્ઞાન શિક્ષણમાં કમ્પ્યુટરનો ઉપયોગ કેવી રીતે કરશે.

E0023-8

13

CPS -1 & 2 Pedagogy of School Subject Social Science

B.ed. Sem- II (OLD)

Total Mark – 35

Que-1 (A) Answer any two of the following Question. (08)

1. Clarify the concepts of Map. Explain its Importance.
2. Discuss in brief the Aims of Culture Heritage in Social Science.
3. Mention the general objective of Social Science teaching and make a list of four specific objectives of any one.

(B) Answer any One of the following Question. (06)

1. Which things will you keep in mind while preparing the Centralized Objective Lesson Plan.
2. What is Natural Region Method? State its merits and demerits?

Que-2 (A) Answer any two of the following Question. (08)

1. Discuss about the educational qualification and qualities of social science teacher?
2. Which things will you keep in mind while preparing the ideal question paper of social science?
3. Explain the Importance of social science club?

(B) Answer any One of the following Question. (06)

1. State the standers of social science textbook Evaluations?
2. Clarify the social science correlation with maths and science.

Que-3 Answer the following Question. (07)

1. State any two teacher centralized Methods?
2. What is Source Method?
3. Which things will you teaching uses of globe?
4. State the educational qualification of social science teacher at secondary school level?
5. State the Different types of Evaluating Equipments in social science teaching?
6. State the merits of simulation?
7. How to use a computer in social science teaching?

- ہدایتیں : (1) تمام سوال لازمی ہیں، متبادل ضمنی ہیں۔
 (2) بائیں جانب کے ہندسے سوالات کے کل مارکس ظاہر کرتے ہیں۔
 (3) غیر ضروری تحریر نقص شمار کی جائے گی۔

14

Que : 1(A) مندرجہ ذیل سوالات کے جوابات لکھیے۔

1. صفت ضمیری اور صفت نسبتی مثال دے کر سمجھائیے۔
2. صنعت استعارہ مثال دے کر سمجھائیے۔

یا

1. واؤ معدولہ مثال دے کر سمجھائیے۔
 2. ضرب اہل کسے کہتے ہیں؟ مثال دے کر بحث کیجیے۔
- Que : 1(B) مندرجہ ذیل سوالات کے جواب لکھیے (کوئی بھی چار)۔

04

1. حرف تہجی میں کتنے حرف ہیں؟
2. صفت عددی کی ایک مثال دیجیے۔
3. 'گھی کے چراغ جلانا' - محاورے کا معنی بتائیے۔
4. صنعت تلمیح کی تعریف لکھیے۔
5. یائے مجہول کی مثال دیجیے۔
6. صنعت تشبیہ اور صنعت استعارہ میں کیا فرق ہے؟

14

Que : 2(A) مندرجہ ذیل سوالات کے جوابات لکھیے۔

1. بیان کی مہارت پر مختصر نوٹ لکھیے۔
2. لکھنا سکھانے کی تعلیم کی اہمیت بتائیے۔

یا

1. پڑھائی کے طریقوں پر مختصر نوٹ لکھیے۔
2. مہارت گوئیائی کے نقص بتا کر اصلاحی تجاویز بتائیے۔

03

Que : 2(B) مندرجہ ذیل سوالات کے جوابات لکھیے (کوئی بھی تین)۔

1. لکھنا سکھانے کا موثر طریقہ کون سا ہے؟
2. مہارت بیان کی دو سرگرمیاں لکھیے۔
3. سعی مہارت کسے کہتے ہیں؟
4. کتب خانہ میں کی جانے والی پڑھائی کا نام لکھو۔
5. مراسلے کی کتنی قسمیں ہیں؟

14

Que : 3(A) مندرجہ ذیل سوالات کے جواب لکھیے۔

1. سادہ منصوبے کے مراحل سمجھائیے۔
2. نظم پڑھانے کے طریقوں کے نام بتا کر، نظم پڑھانے کے موثر طریقے پر بحث کیجیے۔

یا

2

1. نثر کے مختلف تدریسی طریقوں پر مختصر میں بحث کیجیے
2. ”قواعد زبان کی روح ہیں“۔ اس جملے پر بحث کیجیے۔

04

Que : 3(B) مندرجہ ذیل سوالات کے جواب لکھیے (کوئی بھی چار)۔

1. سادہ منصوبہ اور اکائی منصوبہ میں کیا فرق ہے؟
2. قواعد کی تدریس میں کون سا طریقہ تعلیم استعمال کروگے؟
3. منصوبے کی اہمیت کے دو نکات لکھیے۔
4. شبلی کے طریقے کے دو فوائد لکھیے۔
5. نثر کی موثر تدریس کے لیے دو ہدایتیں لکھیے۔

14

Que : 4(A) مندرجہ ذیل سوالات کے جوابات لکھیے۔

1. وسائل تعلیم پر بحث کیجیے۔
2. سوالات کی قسمیں بتا کر مختصر میں سمجھائیے۔

یا

1. جماعت نہم کا ایک عنوان پسند کر کے 25 مارکس کا سہ ابعادی ڈھانچہ تیار کیجیے۔
2. معلم اردو پر تبصرہ کیجیے۔

03

Que : 4 (B) مندرجہ ذیل سوالات کے جوابات لکھیے (کوئی بھی تین)۔

1. مفصل سوال کے دو نقص لکھیے۔
2. PPT کے دو فائدے لکھو۔
3. (بلیو پرنٹ) سہ ابعادی ڈھانچہ کی تعریف لکھیے۔
4. طریقہ گروپ و بحث کے دو فائدے لکھیے۔
5. دو معروضی سوئی کے نام لکھیے۔

ختم شد

B.Ed. (Sem.-2) Examination

B 113

English HL

April 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

Q 1 (A) Answer the following questions**(14)**

1. Discuss the general objectives and their importance in ELT.
2. Elaborate the qualities of English Language Teacher.

OR

1. Explain the difference between general and specific objectives in ELT.
2. State any three specific objectives of UNDERSTANDING used in ELT.

(B) Do as directed (Any Four out of Six)**(04)**

1. Define instructional objectives.
2. What is the acronym of ESL?
3. What is the literal meaning of English as second language?
4. Give any two competencies of English Teacher.
5. What is the acronym of ELT?
6. Give two problems faced by Second language speakers of English Language.

Q 2 (A) Answer the following questions**(14)**

1. Discuss Structural Approach.
2. Elaborate Situational Approach.

OR

1. Explain pair works technique in teaching ELT.
2. State the importance of dramatization method in ELT.

(B) Do as directed (Any three out of five)**(03)**

1. What are the constituents of unit planning in English Language?
2. Define role-play.
3. Give two language games for teaching English as a first language.
4. Who was the profounder of Communicative approach?
5. Which method is used in teaching English Poetry?

P.T.O.

E0046-2

- Q 3 (A)** **Answer the following questions** **(14)**
1. Explain the techniques of teaching grammar.
 2. Discuss functional grammar.

OR

1. Elaborate aural-oral skill in relation to its components and characteristics.
2. Discuss writing skill. Discuss the characteristics of good handwriting.

(B) **Do as directed (Any Four out of Six)** **(04)**

1. Define extensive reading.
2. What is unit-planning?
3. Give the acronym of BRP.
4. What is guided composition?
5. Give any name of two reading methods.
6. State any one difference between stress and intonation.

Q 4 (A) **Answer the following questions** **(14)**

1. Discuss Blue-print in relation to its meaning, construction and importance.
2. Elaborate types of test in ELT from all four sections of English Language.

OR

1. Explain the test items with proper illustrations.
2. State types of questions and with related examples.

(B) **Do as directed (Any three out of five)** **(03)**

1. What is the acronym of ICT?
2. Define blue-print.
3. Make any one question which can be used for the general objective of KNOWLEDGE.
4. State any one difference between diagnostic test and achievement test.
5. Give any two characteristics of an Ideal question paper of English.

ALL THE BEST

B.Ed. (Sem.-2) Examination

B 112

Psychology

April 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

પ્રશ્ન-૧	અ	નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.	
	(i)	જૂથ ચર્ચા પદ્ધતિના લાભાલાભ સ વિસ્તાર જણાવો.	
	(ii)	એકમ પાઠ આયોજન એટલે શું? તેનું મહત્ત્વ જણાવી, પાઠ આયોજન અને એકમ પાઠ આયોજન વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.	૦૭ ૦૭
		અથવા	
	(i)	નિદર્શન પદ્ધતિના લાભાલાભ જણાવો	
પ્રશ્ન-૧	(ii)	અધ્યાપન સૂત્રોનો અર્થ જણાવી શિક્ષણમાં તેનો અસરકારક વિનિયોગ કઈ રીતે થઈ શકે તે જણાવો.	૦૭
	બ	નીચેના આપેલ છ બહુવૈકલ્પિક પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ચારના ઉત્તર આપો.	૦૭
	૧.	મનોવિજ્ઞાનની વ્યાખ્યા આપો.	૦૪
	૨.	અસાધારણ વર્તન એટલે શું?	
	૩.	પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિ એટલે શું?	
	૪.	માપનનો અર્થ જણાવો	
	૫.	માપનતુલાનો અર્થ જણાવો.	
	૬.	કોઈપણ બે વિષયાંગ જણાવો જે આગમન પદ્ધતિ થી ભણાવી શકાય?	
પ્રશ્ન-૨	અ	નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.	
	(૧)	મૂલ્યાંકનની સંકલ્પના, હેતુઓ અને મહત્ત્વ જણાવો.	
	(૨)	અભ્યાસક્રમ અને પાઠ્યક્રમ વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.	૦૭ ૦૭
		અથવા	
	(૧)	આદર્શ પ્રશ્નપત્રના લક્ષણોની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.	
પ્રશ્ન-૨	(૨)	ઈન્ટર્નશીપ કાર્યક્રમનો અર્થ આપી તેનું મહત્ત્વ એક શિક્ષક-પ્રશિક્ષક માટે શું છે તે સમજાવો?	૦૭
	બ	નીચેના આપેલ પાંચ બહુવૈકલ્પિક પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ત્રણના ઉત્તર આપો.	૦૭
	૧.	સંઘર્ષના પ્રકારો જણાવો?	૦૩
	૨.	ઓળખયાદીના બે ફાયદા જણાવો.	
	૩.	ક્ષેત્રકાર્યનું મહત્ત્વ જણાવો.	
	૪.	ઉદાહરણ પ્રયુક્તિના કોઈપણ બે લાભ જણાવો.	
	૫.	પરીક્ષાના પ્રકારો જણાવો.	
પ્રશ્ન-૩	અ	નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.	
	(૧)	મનોવિજ્ઞાનનું ધોરણ ૧ ૨ નું પ્રશ્ન પત્ર તૈયાર કરતી વખતે આદર્શ પ્રશ્ન પત્રના કયા-કયા લક્ષણો ધ્યાનમાં રાખશો.	૦૭
	(૨)	મુલાકાતનો અર્થ, મહત્ત્વ અને તેના પ્રકારો સમજાવો.	૦૭
		અથવા	
	(૧)	મૂલ્યાંકનના હેતુઓ જણાવી તેનું મહત્ત્વ સ્પષ્ટ કરો.	
પ્રશ્ન-૩	(૨)	કોઈ એક એકમની બ્લ્યુ-પ્રિન્ટ તૈયાર કરો	૦૭
	બ	નીચેના આપેલ છ બહુવૈકલ્પિક પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ચારના ઉત્તર આપો.	૦૭
	૧.	અવલોકન પ્રયુક્તિનો અર્થ આપો.	૦૪
	૨.	સામેજકતામિતિ એટલે શું?	
	૩.	ઓળખયાદીના કોઈપણ બે ઉપયોગ જણાવો.	
	૪.	બચાવપ્રયુક્તિનો અર્થ આપો.	
	૫.	કલ્પનાની વ્યાખ્યા આપો.	
	૬.	બોધન કોને કહેવાય.	
પ્રશ્ન-૪	અ	નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.	
	(૧)	બચાવ પ્રયુક્તિનો અર્થ જણાવી તેના કોઈપણ ત્રણ પ્રકારની ઉદાહરણ સહિત સમજ આપો.	૦૭
	(ii)	મનોભારને ધડોચી વળવાની પ્રવિધિ વિસ્તૃત સમજાવો.	૦૭
		અથવા	
	(i)	મનોભારના ઉદ્ભવ સ્થાનોની વિસ્તૃત સમજ આપો.	૦૭
પ્રશ્ન-૪	(ii)	ફોઈડે દર્શાવેલ મનોજાતીય વિકાસની અવસ્થાઓની સવિસ્તાર સમજૂતી આપો.	૦૭
	બ	નીચેના આપેલ પાંચ બહુવૈકલ્પિક પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ત્રણના ઉત્તર આપો.	૦૩
	૧.	રોલપ્લે પદ્ધતિના બે ફાયદા જણાવો.	
	૨.	મનોવિજ્ઞાનની સૌ પ્રથમ પ્રયોગશાળાની સ્થાપના કયાં કરવામાં આવી હતી	
	૩.	અનુબંધ એટલે શું?	
	૪.	અલ્યોરિંધમ કોને કહેવાય?	
	૫.	ઓ.સી.ડી. નું પુરૂ નામ આપો?	

B.Ed Sem-2
B-112 Psychology

Total marks: 70

Time: 2hr 30 min

Q.1 (A) Answer the following questions. (14)

- (1) State merits and demerits of Group discussion method.
- (2) What do you mean by unit lesson plan? Differentiate between lesson plan and unit plan.

OR

- (1) State merits and demerits of Demonstration method.
- (2) State the meaning of Maxims of teaching. How maxims can be used effectively in teaching.

Q.1 (B) Answer any four out of the following six questions. (04)

- (1) Give definition of psychology?
- (2) What do you mean by undesirable behaviour?
- (3) What do you mean by project method?
- (4) What do you mean by measurement?
- (5) State tools of measurement.
- (6) State any two topics which can be taught through induction method.

Q.2 (A) Answer the following questions. (14)

- (1) Explain concept, objectives and importance of evaluation
- (2) Differentiate between syllabus and curriculum.

OR

- (1) Discuss in detail the characteristics of good question paper.
- (2) Give the meaning of internship and state its importance for the teacher trainees.

Q.2 (B) Answer any three out of the following five questions. (03)

- (1) State the types of conflict.
- (2) State two merits of checklist.
- (3) State the importance of field work.
- (4) State two merits of example method.
- (5) State types of exam.

Q.3 (A) Answer the following questions. (14)

- (1) While preparing question paper of psychology for class 12th which characteristics of ideal question paper will you keep in mind.
- (2) Explain meaning, importance and types of interview.

OR

- (1) State the objectives of evaluation and clarify its importance.
- (2) Prepare blue print for any one unit.

Q.3 (B) Answer any four out of the following six questions. (04)

- (1) Give meaning of observation technique.
- (2) What do you mean by Sociometry?
- (3) State any two uses of checklist.
- (4) Give meaning of defense mechanism.
- (5) Give definition of imagination.

E 0061-3

(6) What do you mean by cognition?

Q.4 (A) Answer the following questions.

(14)

- (1) State the meaning of defense mechanism. Explain any three types with example.
- (2) Discuss the techniques to deal with stress in detail

OR

- (1) Describe in detail the reasons of stress.
- (2) Explain in detail the psychosexual stages of development given by Freud.

Q.4 (B) Answer any three out of the following five questions.

(03)

- (1) State two merits of role play method.
- (2) Where the first lab of psychology was established.
- (3) What do you mean by correlation?
- (4) What do you mean by Algorithm ?
- (5) Give full form of O.C.D?

—————X—————

B.Ed. (Sem.-2) (Old) Examination

CPS 1 & 2

Social Science

April 2019

Time : 1-30 Hours]

[Max. Marks : 35

પ્રશ્ન-૧ (અ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.

(08)

૧. પાઠ આયોજન અને એકમ આયોજન વચ્ચેનો તફાવત આપો.
૨. આધાર પદ્ધતિનો અર્થ આપી તેના ફાયદા અને મર્યાદા જણાવો.
૩. ઈ.સ. ૧૯૩૦ થી ઈ.સ. ૧૯૪૭ વચ્ચેના ભારતની આઝાદીની લડતના બનાવોને લઈને સમયરેખા તૈયાર કરો.

(બ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો.

(06)

૧. પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરો. તેના સોપાનોની વિગતે સમજૂતી આપો.
૨. સામાજિક વિજ્ઞાનના સામાન્ય હેતુ અને વિશિષ્ટ હેતુઓની યાદી આપો.

પ્રશ્ન:૨ (અ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો.

(08)

૧. સહસંબંધ એટલે શું ? સામાજિક વિજ્ઞાનનો ગણિત અને વિજ્ઞાન સાથેનો અનુબંધ ઉદાહરણ સહિત ચર્ચો.
૨. નકશો એટલે શું ? આદર્શ નકશાની લાક્ષણિકતાઓ સ્પષ્ટ કરો.
૩. સામાજિક વિજ્ઞાન શિક્ષણમાં તમે મેગેઝિન નો ઉપયોગ કેવી રીતે કરશો ?

(બ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો.

(06)

૧. સામાજિક વિજ્ઞાન શિક્ષકની લાયકાત અને , ગુણો અને વ્યાવસાયિક કૌશલ્ય જણાવો.
૨. ધોરણ-૯ સામાજિક વિજ્ઞાનના પાઠ્યપુસ્તકનું મૂલ્યાંકન કરો.

પ્રશ્ન:૩ નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.

(07)

૧. ઓળખયાદીનો નમૂનો આપો.
૨. કમ-માપદંડના પ્રકારો જણાવો.
૩. પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિના પ્રણેતા કોણ છે ?
૪. કથન-ચર્ચા પદ્ધતિ એટલે શું ?
૫. સામાજિક વિજ્ઞાન વિષયમાં કૌશલ્ય સામાન્ય હેતુ ના બે વિશિષ્ટ હેતુ બનાવો.
૬. સામાજિક વિજ્ઞાનમાં ક્યા - ક્યા વિષયોનો સમાવેશ થાય છે ?
૭. સામાજિક વિજ્ઞાન વર્ગખંડ એટલે શું ?

P-T-0

F0062-2

B.Ed. SEM-2 (OLD)

Date :

CPS-1 & 2 Social Science

Marks-35

Q-1 (A) Answer any two of the following questions.

1. Differentiate lesson planning and unit planning.
2. Give the meaning of Source method and state its merits and demerits.
3. Prepare time line with the help of event occurred in freedom fight movement between 1930 to 1947.

(B) Answer any one of the following questions.

1. Clarify the concept of Project Method. Explain its steps.
2. Give the list of general objectives and specific objectives of social science.

Q-2 (A) Answer any two of the following questions.

1. What is correlation ? Discuss with illustration the correlation of social science with Maths and science.

2. What is map ? Clarify the characteristics of ideal map.

3. How will you use the magazine in social science teaching ?

(B) Answer any one of the following questions.

1. State the qualifications, qualities and professional skills of social science teacher.

2. Evaluate standard 9th social science text book.

Q-3 Answer the following questions.

1. Give the sample of checklist.

2. State the types of rating scale.

3. Who is the father of project method ?

4. What is narration-cum discussion method ?

5. Prepare two specific objectives of the General objective of Skills of Social science subject.

6. Which subjects are included in social science ?

7. What is social science room ?

— X —

B.Ed. (Sem.-2) (Old) Examination

CPS 1 & 2

Pedagogy of School Subjects Mathematics

Time : 1-30 Hours]

April 2019

[Max. Marks : 35

- સૂચના : (૧) દરેક પ્રશ્નનાં ગુણ સમાન છે.
(૨) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

- ૧ (અ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો : ૮
- (૧) એકમ આયોજનની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરો. એકમ આયોજન અને પાઠ આયોજન વચ્ચેનો ભેદ દર્શાવો.
- (૨) માનવ વર્તનના વિવિધ ક્ષેત્રો જણાવી ગણિત શિક્ષણના સામાન્ય હેતુઓનું વર્ગીકરણ સ્પષ્ટ કરો.
- (૩) ગણિત શિક્ષણમાં આગમન-નિગમન પદ્ધતિનો ઉપયોગ ઉદાહરણ આપી સમજાવો.
- (બ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો : ૬
- (૧) ગણિત શિક્ષણમાં પ્રથક્કરણ-સંયોગીકરણ પદ્ધતિના લાભ જણાવો. ભૂમિતિના અધ્યાપનમાં તેનો ઉપયોગ ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.
- (૨) દૃઢીકરણ કાર્ય એટલે શું? ગણિત શિક્ષણમાં દૃઢીકરણ કાર્યનું મહત્વ જણાવો. દૃઢીકરણ અને વિહંગવલોકન કાર્ય વચ્ચેનો ભેદ સ્પષ્ટ કરો.
- ૨ (અ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો : ૮
- (૧) ગણિત શિક્ષણમાં પાઠ્યપુસ્તકનું મહત્વ જણાવો. ગણિત શિક્ષણ માટે આદર્શ પાઠ્યપુસ્તકના લક્ષણો જણાવો.
- (૨) મૂલ્યાંકન એટલે શું? ગણિતમાં સતત અને સર્વગ્રાહી મૂલ્યાંકન કેવી રીતે કરી શકાય?
- (૩) ગણિતના અધ્યાપનમાં શૈક્ષણિક સાધનોનું મહત્વ સ્પષ્ટ કરો. વિવિધ પ્રકારના શૈક્ષણિક સાધનોનું વર્ગીકરણ દર્શાવો.
- (બ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો : ૬
- (૧) ગણિત મંડળના હેતુઓ જણાવો. ગણિત મંડળ દ્વારા આયોજિત કરી શકાય તેવી પ્રવૃત્તિઓની યાદી આપો. કોઈ એક પ્રવૃત્તિનું વર્ણન કરો.
- (૨) ગણિતમાં નિદાન કાર્યનું મહત્વ સ્પષ્ટ કરો. ગણિતમાં ઉપચારાત્મક કાર્યનું આયોજન કેવી રીતે કરી શકાય?
- ૩ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ આપો : ૭
- (૧) “સમજ” સામાન્ય હેતુના બે વિશિષ્ટ હેતુઓ વર્તન પરિવર્તનના સ્વરૂપો લખો.
- (૨) સિમ્યુલેસન લેસનમાં કઈ બે બાબતોને ધ્યાનમાં લેવામાં આવે છે?
- (૩) ગણિતમાં પ્રતિભાશોધ કાર્યક્રમમાં શિક્ષકની ભૂમિકા જણાવો.
- (૪) ગણિતમાં ICT નો ઉપયોગ દર્શાવતા બે મુદ્દા લખો.
- (૫) બ્લ્યુ પ્રિન્ટની રચનામાં કયા કયા પાસાં ધ્યાનમાં રાખવામાં આવે છે?
- (૬) સાંપ્રત સમયમાં ગણિત શિક્ષકની કોઈ બે વ્યાવસાયિક સજ્જતાઓ જણાવો.
- (૭) ગણિતમાં નિદર્શન પદ્ધતિ અને પ્રાયોગિક પદ્ધતિ વચ્ચેનો ભેદ જણાવો.

[P.T.O.]

ENGLISH VERSION

Instruction : Figures to right indicates full marks.

- 1 (a) Answer any two of the following questions : 8
- (1) Clarity the concept of unit planning. State the difference between unit planning and lesson planning.
 - (2) State various domains of human behaviour and classfy the classification of general subjectives of mathematics teaching.
 - (3) Explain the use of inductive-deductive method in mathematics teaching with example.
- (b) Answer any one of the following questions : 6
- (1) State the advantages of analysis synthesis method in mathamatics teaching. Explain the use of this method in teaching of geometry with example.
 - (2) What is drilling work? State the importance of drilling work in mathematics teaching. Clasify the difference between drilling work and revision work.
- 2 (a) Answer any two of the following questions : 8
- (1) State the importance of text-book in mathematics. State the characteristics of an ideal text book for mathematics.
 - (2) What is evaluation? How can be the continuous and comprehensive evaluation done in mathematics?
 - (3) Explain the importance of teaching aids in mathematics teaching. State the classification of various types of teaching aids useful in mathematics.
- (b) Answer any one of the following questions : 6
- (1) State the objectives of "Mathematics Club". Enlist the activities which can be arranged by mathematics club and describe any one activity.
 - (2) Classify the importance of diagnostic work in mathematics. How can be the remedical work arranged in mathematics?
- 3 Answer the following questions : 7
- (1) State any two specific objectives for the general subjective "Understanding".
 - (2) Which points can be kept in mind for simulation lesson?
 - (3) State the role of teacher in "Talent Search Programme" in mathematics.
 - (4) Write any two points stating use of ICT in mathematics.
 - (5) Which points are kept in mind while preparing blue-print?
 - (6) State any two professional competencies required for mathematics teacher in current period.
 - (7) State the difference between demonstration method and experimental method.
-

B.Ed. (Sem.-2) (Old) Examination

CPS 1 & 2

Science Technology

April 2019

Time : 1-30 Hours]

[Max. Marks : 35

પ્રશ્ન:-1 (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો.

[08]

1. નિદર્શન પદ્ધતિની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી તેની મર્યાદાઓ જણાવો.
2. "મૂર્ત થી અમૂર્ત તરફ જવું" એટલે શું ? આ સૂત્રથી અધ્યાપનમાં કેવા ફાયદા થાય તે જણાવો.
3. જૂથચર્ચા પદ્ધતિ એટલે શું ? તેના ગુણ દોષો જણાવો.

(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો.

[06]

1. એકમ આયોજન એટલે શું ? સારા એકમ આયોજનના લક્ષણો જણાવો.
2. પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી તેના ગુણ દોષો જણાવો.

પ્રશ્ન:-2 (અ) નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો.

[08]

1. શૈક્ષણિક ઉપકરણ એટલે શું ? તેનું મહત્વ જણાવો.
2. વિજ્ઞાન પ્રયોગશાળામાં કઈ કઈ સાવચેતીઓ રાખવી જોઈએ.
3. વિજ્ઞાન મંડળ એટલે શું ? તેના હેતુઓ જણાવો.

(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો.

[06]

1. વિજ્ઞાન શિક્ષકની શૈક્ષણિક અને વ્યાવસાયિક લાયકાતો જણાવો.
2. વિજ્ઞાન પ્રતિભા શોધ કાર્યક્રમની આગત્યાતાઓ જણાવો.

પ્રશ્ન:-3 (અ) નીચેના પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો. (બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત).

[07]

1. શૈક્ષણિક હેતુઓનું વર્ગીકરણ કોના દ્વારા રજૂ કરવામાં આવ્યું હતું ?
2. સિમ્યુલેશન એટલે શું ?
3. ત્રિપરિમાણ દર્શક સારણી એટલે શું ?
4. O.H.P નું પૂરું નામ આપો.
5. મૂલ્યાંકન એટલે શું ?
6. પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિના પ્રણેતા કોણ હતા ?
7. વિજ્ઞાન વિષયક ગુજરાતીમાં પ્રકાશિત થતાં સામયિકોના નામ આપો. (ગમે તે બે)

B.Ed PART-I, SEME-II ANNUAL EXAMINATION- 2019
CPS-107, SCIENCE & TECHNOLOGY

E0064-2

MARKS:-35

TIME:- 1:30 HOUR

Que:-1 (A) Answer any two of the following Questions. [8]

1. Clarify the concept of demonstration method and state its limitations.
2. What is concrete to Abstract ? Mention the benefits of this formula in teaching.
3. What do you mean by Group Discussion method ? State its merits and Demerits.

(B) Answer any one of the following Questions. [6]

1. What do you mean by unit Planning ? Mention the Characteristics of good unit Planning.
2. Clarify the Concept of Project Method and state its merits and demerits.

Que:-2 (A) Answer any two of the following Questions. [8]

1. What is teaching Aid ? State its importance.
2. Which precautional should be taken in a Science laboratory ?
3. What do you mean by Science club ? State its objectives ?

(B) Answer any one of the following Questions. [6]

1. State the Educational and Vocational qualifications of a Science Teacher.
2. State the importances of Science Talent Search program.

Que:-3 Answer the following Questions. [7]

1. Who had given the taxonomy of educational objectives ?
2. What do you mean by Simulation ?
3. What is Blue-print ?
4. State the full name O.H.P .
5. What is Evaluation ?
6. Who was the founder of project method ?
7. Give names of Periodicals of Science subject which are published in Gujarati Language . (Any Two)

p. T U

~~X~~

B.Ed. (Sem.-2) (Old) Examination

CPS 1 & 2

Hindi

Time : 1-30 Hours]

April 2019

[Max. Marks : 35

सूचना: (१) सभी प्रश्न अनिवार्य हैं, विकल्प आंतरिक हैं।

(२) दायी ओर के अंक गुणभार दर्शाते हैं।

(३) अनावश्यक लेखन क्षतियुक्त माना जाएगा।

प्रश्न: १. (अ) निम्नलिखित प्रश्नों में से किन्हीं दो प्रश्नों के उत्तर लिखिए: (08)

(१) राष्ट्रभाषा के रूप में हिन्दी का क्या महत्व है? चर्चा करें।

(२) 'मूर्तता से अमूर्तता की ओर' सिद्धांत सूत्र को सौदाहरण समझाइए।

(३) आदर्श वाचन किसे कहते हैं। वाचन के आवश्यक तत्व कौन से हैं ?

(ब) निम्नलिखित प्रश्नों में से किसी एक का उत्तर लिखिए: (06)

(१) हिन्दी भाषा शिक्षक में कौन सी व्यावसायिक योग्यताएँ अनिवार्य हैं?

(२) हिन्दी भाषा शिक्षा में द्रश्य- श्राव्य उपकरणों के उपयोग का महत्व समझाइए।

प्रश्न: २. (अ) निम्नलिखित प्रश्नों में से किन्हीं दो प्रश्नों के उत्तर लिखिए: (08)

(१) आदर्श प्रश्नपत्र के लक्षणों की विस्तृत चर्चा कीजिए।

(२) गद्य शिक्षा का महत्व बताकर किसी एक पद्धति विस्तार से समझाइए।

(३) हिन्दी भाषाकक्ष की सजावट करते समय हमें किन बातों को ध्यान में रखना चाहिए ?

P.T.O

E0065-2

(ब) निम्नलिखित प्रश्नों में से किसी एक का उत्तर लिखिए: (06)

(१) "पुस्तक की श्रेष्ठता का आधार उसके आंतरिक गुण हैं"- विधान के आधार पर पाठ्यपुस्तक के आंतरिक गुणों की चर्चा कीजिए।

(३) किसी मनपसंद कविता को ध्यान में रखते हुए निम्नलिखित मुद्दों के आधार पर पाठ आयोजन नोंध तैयार कीजिए:

(I) विषयवस्तु के मुद्दे

(II) शिक्षक-विधार्थी प्रवृत्ति

प्रश्न: ३. निम्नलिखित प्रश्नों का संक्षिप्त में उत्तर दीजिए।

(07)

(१) 'वाक्यम् रसात्मकम् काव्यम्' किसका विधान है ?

(२) हिन्दी को राष्ट्रभाषा का संविधानिक स्थान कब मिला ?

(३) पाठ आयोजन के सोपान किसने दिये हैं ?

(४) उच्चारण दोष के प्रमुख दो कारण लिखिए।

(५) श्रवण कौशल के विकास की दो प्रवृत्तियों के नाम लिखिए।

(६) व्याकरण शिक्षा की दो पद्धतियों के नाम लिखिए।

(७) प्रश्नपत्र की रचना में कितने प्रकार के प्रश्न होते हैं ?

—X—